

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. november 15., hétfő

Tartalomjegyzék

627/2021. (XI. 15.) Korm. rendelet	A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról	9342
48/2021. (XI. 15.) MNB rendelet	A „10 éves Magyarország Alaptörvénye” ezüst emlékérmé kibocsátásáról	9343
49/2021. (XI. 15.) MNB rendelet	A „10 éves Magyarország Alaptörvénye” rézötvetű emlékérmé kibocsátásáról	9345
38/2021. (XI. 15.) BM rendelet	A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről szóló 7/2013. (II. 26.) NFM rendelet módosításáról	9347
49/2021. (XI. 15.) EMMI rendelet	Az egészségügyi intézmények egészségügyi válsághelyzeti terveinek tartalmi követelményeiről, valamint az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 43/2014. (VIII. 19.) EMMI rendelet és az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet módosításáról	9348
Knk.III.40.668/2021/2. számú végzés	A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzése	9349
Knk.II.40.643/2021/2. számú végzés	A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzése	9352
Knk.III.40.647/2021/18. számú végzés	A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzése	9354
Knk.III.40.644/2021/15. számú végzés	A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzése	9363
1795/2021. (XI. 15.) Korm. határozat	A Szentpéterfai Horvát–Magyar Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola felújítását érintő többletforrás biztosításáról	9370
1796/2021. (XI. 15.) Korm. határozat	A Szent István Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola épületének felújításáról és bővítéséről	9371

III. Kormányrendeletek

A Kormány 627/2021. (XI. 15.) Korm. rendelete

a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

A Kormány

az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemlről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára,

a 3. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 143. § (1) bekezdésétől és 178/T. § (4) bekezdés d) pontjától eltérően az induló árak meghatározását követő Vet. 143. § (1) bekezdése szerinti árszabályozási cikluson belül évenkénti ármegállapítás első időpontja 2022. július 1-je. A díjmegállapítás során a 2022. január 1. és június 30. közötti időszak (3) bekezdés szerinti, korábbival azonos árszintjét ezen és az ezt követő ármegállapítások során figyelembe kell venni.
- (2) A rendszerhasználati díjak (1) bekezdés szerinti megállapítása során a Vet. 143. § (5) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a díjmegállapítás legkésőbb a díj alkalmazhatósága előtt 15 nappal történik.
- (3) A 2022. január 1. és június 30. közötti időszakban a 2021. december 31-én hatályos rendszerhasználati díjak alkalmazandóak.
- 2. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) A 3. § az e rendelet kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.
- 3. §** (1) A Kormány e rendelet hatályát a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig meghosszabbítja.
- (2) Ez a rendelet a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztésekor hatályát veszti.
- 4. §** E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő ármegállapítási eljárásokban is alkalmazni kell.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 48/2021. (XI. 15.) MNB rendelete a „10 éves Magyarország Alaptörvénye” ezüst emlékérme kibocsátásáról

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Magyar Nemzeti Bank – Magyarország Alaptörvénye hatálybalépésének 10. évfordulója alkalmából – „10 éves Magyarország Alaptörvénye” megnevezéssel 10 000 forintos címletű ezüst emlékermét bocsát ki.
(2) A kibocsátás időpontja: 2021. november 16.
- 2. §** (1) Az emlékérme 925 ezrelék finomságú ezüsből készült, súlya 24 gramm, átmérője 37 mm, széle recézett.
(2) Az emlékérme előlapján, körvonallal határolt középmezőben az Országház plenáris üléstermének – Wachsler Tamás Alkotmányos reform című fotója alapján készült – felülnézeti ábrázolása látható. Az előlap szélén, köriratban, fent a „MAGYARORSZÁG” felirat, lent a „10 000” értékjelzés és a „FORINT” felirat, bal oldalon a „BP” verdejel, jobb oldalon – függőlegesen – a „2021” verési évszám olvasható. Az ülésterem ábrázolásába illesztve, jobbra, lent Pelcz Balázs tervezőművész mesterjegye látható. Az emlékérme előlapjának képét az 1. melléklet tartalmazza.
(3) Az emlékérme hátlapján, körvonallal határolt középmezőben a Szent Korona, valamint Magyarország nemzeti lobogója egy-egy részletének ábrázolása látható, utóbbi színeit heraldikai sráfozás jelöli. A hátlap szélén – egy-egy díszítő ponttal elválasztva –, köriratban, fent a Magyarország Alaptörvényében található Nemzeti Hitvallásból vett idézet, „SZÖVETSÉG A MÚLT, A JELEN ÉS A JÖVŐ MAGYARJAI KÖZÖTT”, lent „AZ ALAPTÖRVÉNY TIZEDIK ÉVFORDULÓJÁRA” felirat olvasható. Az emlékérme hátlapjának képét a 2. melléklet tartalmazza.
- 3. §** Az emlékerméből 5000 darab készíthető, különleges – ún. proof – technológiával.
- 4. §** Ez a rendelet 2021. november 16-án lép hatályba.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

1. melléklet a 48/2021. (XI. 15.) MNB rendelethez

Az emlékérmé előlapjának képe:

2. melléklet a 48/2021. (XI. 15.) MNB rendelethez

Az emlékérmé hátlapjának képe:

**A Magyar Nemzeti Bank elnökének 49/2021. (XI. 15.) MNB rendelete
a „10 éves Magyarország Alaptörvénye” részötvetű emlékérme kibocsátásáról**

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Magyar Nemzeti Bank – Magyarország Alaptörvénye hatálybalépésének 10. évfordulója alkalmából – „10 éves Magyarország Alaptörvénye” megnevezéssel 2000 forintos címletű részötvetű emlékermét bocsát ki.
(2) A kibocsátás időpontja: 2021. november 16.
- 2. §** (1) Az emlékérme 75% réz és 25% nikkel ötvözetéből készült, súlya 23,7 gramm, átmérője 37 mm, széle recézett.
(2) Az emlékérme előlapján, körvonallal határolt középmezőben az Országház plenáris üléstermének – Wachsler Tamás Alkotmányos reform című fotója alapján készült – felülnézeti ábrázolása látható. Az előlap szélén, köriratban, fent a „MAGYARORSZÁG” felirat, lent a „2000” értékjelzés és a „FORINT” felirat, bal oldalon a „BP.” verdejel, jobb oldalon – függőlegesen – a „2021” verési évszám olvasható. Az ülésterem ábrázolásába illesztve, jobbra, lent Pelcz Balázs tervezőművész mesterjegye látható. Az emlékérme előlapjának képét az 1. melléklet tartalmazza.
(3) Az emlékérme hátlapján, körvonallal határolt középmezőben a Szent Korona, valamint Magyarország nemzeti lobogója egy-egy részletének ábrázolása látható, utóbbi színeit heraldikai sráfozás jelöli. A hátlap szélén – egy-egy díszítő ponttal elválasztva –, köriratban, fent a Magyarország Alaptörvényében található Nemzeti Hitvallásból vett idézet, „SZÖVETSÉG A MÚLT, A JELEN ÉS A JÖVŐ MAGYARJAI KÖZÖTT”, lent „AZ ALAPTÖRVÉNY TIZEDIK ÉVFORDULÓJÁRA” felirat olvasható. Az emlékérme hátlapjának képét a 2. melléklet tartalmazza.
- 3. §** Az emlékerméből 5000 darab készíthető.
- 4. §** Ez a rendelet 2021. november 16-án lép hatályba.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

1. melléklet a 49/2021. (XI. 15.) MNB rendelethez

Az emlékérmé előlapjának képe:

2. melléklet a 49/2021. (XI. 15.) MNB rendelethez

Az emlékérmé hátlapjának képe:

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 38/2021. (XI. 15.) BM rendelete

a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről szóló 7/2013. (II. 26.) NFM rendelet módosításáról

A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 12/A. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, az 1. melléklet 1. pontja tekintetében a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 20. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, az 1. melléklet 2. és 4. pontja tekintetében a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 32. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró miniszterelnök általános helyettesével egyetértésben a következőket rendelem el:

- 1. §** A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről szóló 7/2013. (II. 26.) NFM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 3. §** (1) Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
(2) A rendelet tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikk (7) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 38/2021. (XI. 15.) BM rendelethez

1. Az R. 1. melléklet 1. pont 1.74. alpont 1.74.10. és 1.74.11. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
*[A központi szolgáltató a következő informatikai rendszerek üzemeltetéséről gondoskodik:
az e-közigazgatásért felelős miniszterrel kötött közszolgáltatási szerződés alapján a Belügyminisztériumnak a közszolgálati és hivatásos szolgálati jogviszonnyal összefüggő humánerőforrás-gazdálkodási, valamint egyéb, képzéssel összefüggő feladatai ellátása érdekében működtetett alábbi szakrendszerek üzemeltetése, ideértve az informatikai infrastruktúrát, a kapcsolódó adatbázisokat és adatbázis operációs rendszereket, az alkalmazás és alkalmazás operációs rendszereket, a domain nevek kezelését, valamint az alkalmazástámogatást (helpdesk, jogosultságkiosztás), ide nem értve a tartalomnedzsmnt szolgáltatást:]*
„1.74.10. a „RIASZ (Rendvédelmi Igazgatási Alkalmazottak Szolgálati viszony) vizsgarendszer” szakrendszer;
1.74.11. a „RASZ (Rendészeti Alap- és Szakvizsga) rendszer” szakrendszer;”
2. Az R. 1. melléklet 1. pontja a következő 1.85. alponttal egészül ki:
(A központi szolgáltató a következő informatikai rendszerek üzemeltetéséről gondoskodik:)
„1.85. az Egyházi Nyilvántartó Rendszer alkalmazás-támogatása és informatikai infrastruktúrájának üzemeltetése;”
3. Az R. 1. melléklet 1. pontja a következő 1.86. alponttal egészül ki:
(A központi szolgáltató a következő informatikai rendszerek üzemeltetéséről gondoskodik:)
„1.86. országosan telepített területi és rendszámfelismerő kamerák adatait biztosító rendszer üzemeltetése”

4. Az R. 1. melléklet 2. pontja a következő 2.38. alponttal egészül ki:
(A központi szolgáltató a következő informatikai rendszerek fejlesztéséről gondoskodik:)
„2.38. az 1.85. pontban meghatározott szakrendszer informatikai infrastruktúrája;”
5. Az R. 1. melléklet 2. pontja a következő 2.39. alponttal egészül ki:
(A központi szolgáltató a következő informatikai rendszerek fejlesztéséről gondoskodik:)
„2.39. az 1.86. pontban meghatározott szakrendszer.”

Az emberi erőforrások minisztere 49/2021. (XI. 15.) EMMI rendelete az egészségügyi intézmények egészségügyi válsághelyzeti terveinek tartalmi követelményeiről, valamint az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 43/2014. (VIII. 19.) EMMI rendelet és az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet módosításáról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (2) bekezdés 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 2. alcím tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés i) pont ia) és ib) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az egészségügyi intézmények egészségügyi válsághelyzeti terveinek tartalmi követelményeiről, valamint az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 43/2014. (VIII. 19.) EMMI rendelet módosítása

- 1. §** Az egészségügyi intézmények egészségügyi válsághelyzeti terveinek tartalmi követelményeiről, valamint az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 43/2014. (VIII. 19.) EMMI rendelet 2. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:
- „(12) Az egészségügyi szolgáltató – az e rendelet szerinti feladatai ellátása során – a Tervet
- a) az annak előkészítésében, valamint jóváhagyásában a feladatkörében résztvevő személy számára megismerhetővé teszi, valamint
 - b) az annak végrehajtásában résztvevőkkel közli.”

2. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet módosítása

- 2. §** Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet 14. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) A 2. melléklet 17. IDEGSEBÉSZET cím 3. pont 3.2. alpontjában meghatározottakat a 2022. december 31-ét követően szakvizsgát tevő jelöltek esetében kell alkalmazni.”

3. Záró rendelkezések

- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Knk.III.40.668/2021/2. számú végzése

Az ügy száma: Knk.III.40.668/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Suba Ildikó bíró

A kérelmező: ...

A kérelmező képviselője: Dr. Nagy Richárd Zsolt Ügyvédi Iroda

Az eljárás tárgya: népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó személy: a kérelmező

A felülvizsgálni kért határozat: a Nemzeti Választási Bizottság 12/2021. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 12/2021. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 10.000.- (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Nemzeti Választási Bizottság a (továbbiakban: NVB) a Magyar Munkáspárt mint szervező által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés ügyében a 2021. július 30-án hozott 12/2021. számú határozatával döntött. Az NVB az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés módosítsa a köznevelési törvényt úgy, hogy Magyarországon a tankötelezettség újra 18 éves korig tartson?” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.
- [2] Az indokolásban rögzítette, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 11. § (1) bekezdése szerint a Nemzeti Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az Nsztv-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [3] Az NVB megállapította, hogy a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel, ezért a kérdést az Nsztv. 11. §-ában foglalt hatáskörében eljárva hitelesítette.

A felülvizsgálati kérelem

- [4] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az NVB határozatának megváltoztatását kérte oly módon, hogy a Kúria a kérdés hitelesítését tagadja meg.
- [5] A kérelmező álláspontja szerint az NVB támadott határozata sérti az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontját és az Nsztv. 9. § (1) bekezdését.
- [6] Kifejtette, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 45. § (3) bekezdésének megfelelően a tankötelezettség főszabály szerint a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. A tankötelezettség két évvel történő meghosszabbítása azt eredményezné, hogy azok, akik eddig tizenhat év felett elhagyták a köznevelési rendszert, ezt követően további két évig, tizennyolc éves koruk betöltéséig vennének részt benne. Mindez a köznevelési intézmények fenntartása szempontjából többletkiadásokat eredményezne (pl. több pedagógus, szaktanár, infrastrukturális igények). Ezen többletkiadások finanszírozásából pedig okszerűen következne a már elfogadott költségvetési törvény módosítása.
- [7] Az Alkotmánybíróság a tiltott tárgyköröket tartalmazó alaptörvényi klauzula költségvetési törvénnyel kapcsolatos korlátozása tekintetében több döntésében kifejtette, hogy nem bocsátható népszavazásra a kérdés, ha a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként

- megjelölt törvény módosítása, illetve ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli törvényben szereplő kiadásokat [58/2007. (X. 1.) AB határozat; 40/2012. (XII. 6.) AB. határozat].
- [8] A fentiekből következően a népszavazási kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontjában szabályozott tiltott népszavazási tárgykört érint, így az NVB-nek ebből az okból meg kellett volna tagadnia a kérdés hitelesítését.
- [9] A kérelmező hangsúlyozta, az NVB nem vizsgálta kellő mélységben az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében írt egyértelműség követelményének teljesülését.
- [10] Kiemelte, a népszavazásra javasolt kérdés csak látszólag egyszerű korhatár-változásra vonatkozik. Önmagában már az megtévesztő a választópolgárok számára, hogy a kérdés azt sugallja, a tankötelezettség korhatárának módosítása egy reverzibilis folyamat, annak ellenére, hogy a valóságban az életkori határ csökkentése teljesen eltérő következményekkel jár, mint a tankötelezettség korhatárának emelése, amely az intézményrendszert szükségszerűen érinti és a tankötelezettség alá eső már megszerzett jogait is jelentősen befolyásolja.
- [11] A köznevelési rendszer a tizenhat éves korhatár mellett is biztosítja az iskolai végzettség megszerzésének lehetőségét és középfokú képzéseket a 13. évfolyamig kínál. Párhuzamosan kiépült a rendszer azon része is, amely a rövidebb tankötelezettséghez igazodóan, rövidebb idő alatt teszi lehetővé az iskolai végzettség megszerzését.
- [12] Ezért a választópolgár számára nem nyilvánvaló, hogy a kérdéstről tartott érvényes és eredményes népszavazás eredménye nem az lesz, hogy csökken azon korai iskolaelhagyók száma, akik tizenhatodik életévük betöltése előtt sem szereztek alapfokú képesítést, hanem az, hogy a kerettantervek és a középfokú intézmények átalakítása szükséges, hogy a tanmenetet a tervezett időben teljesítő diákok számára a megszerzett képesítéshez képest további egy-két év tanulmányi időt biztosítsanak.
- [13] A Kvk.II.37.302/2020/3. számú kúriai végzésből levezethetően a kérdés megtévesztő, ha annak megfogalmazása szerinti teljesítése nem lehetséges az alkotmányos keretek között.
- [14] A kérdés egyértelműen a Nktv. 45. §-ának a módosítására kötelezné az Országgyűlést, azonban ennek a módosításnak a haladéktalan alkalmazása az érintettek alkotmányos jogait sértené, mivel a 10–11. évfolyamon végzettséget szerzők a jelenlegi szabályok alapján tankötelezettségüket teljesítették és az intézményrendszer biztosította számukra a munkaerőpiacon való hatékony részvétel lehetőségét a szakmai végzettséggel. A korhatár emelése megfosztaná őket az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése szerinti már megszerzett joguktól, ami a munka és a foglalkozás szabad megválasztására vonatkozik.
- [15] Ha a jogalkotó úgy dönt, hogy a törvény elfogadását követő tanév kezdetével tanulmányaikat megkezdők számára emeli a tankötelezettség tartalmát, úgy a népszavazás kötőereje az érintett első évfolyam befejezéséig sem tart. Ugyanis a jogalkotó – amennyiben szakpolitikailag indokolt – visszaállíthatja a korábban hatályos szabályokat a tankötelezettség időtartamának csökkenése érdekében. A kérelmező szerint a tankötelezettség kiterjesztése ezért olyan intézményi és kerettantervi módosításokat szükségszerűen magával hozó bonyolult szakpolitikai kérdés, amely bonyolultsága okán népszavazásra nem bocsátható.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [17] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése értelmében a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.
- [18] Az Alaptörvény 28. cikkére tekintettel a jogértelmezés során kötelezően figyelembe veendő, az Nsztv. 9. §-ához kapcsolódó jogalkotói indokolás a következőket tartalmazza: „A népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségére vonatkozó szabályozás – az Alkotmánybíróság gyakorlatával összhangban – két elemet foglal magában: egyrészt a népszavazásra javasolt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie, másrészt az Országgyűlés számára egyértelműnek kell lennie, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, s ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).”
- [19] A Kúriának a választópolgári egyértelműség körében elfoglalt következetes joggyakorlata szerint a népszavazási kérdéssel szemben követelmény, hogy az világos, és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni. (Lásd Kvk.VII.37.997/2016/4., Kvk.VII.37.336/2017/3., Kvk.VII.38.391/2018/2., és Kvk.VI.37.014/2020/2. számú kúriai végzések.)
- [20] A jogalkotói egyértelműség körében irányadó Kvk.IV.37.340/2015/3. számú kúriai végzés kimondja, e vonatkozásban kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma.

- [21] A Kúria a fentiek figyelembevételével vizsgálta az eljárás tárgyát képező kérdés választópolgári és jogalkotói egyértelműségét.
- [22] Az Nktv. 45. § (2) bekezdés első mondata szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A 45. § (3) bekezdése kimondja, a tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti.
- [23] A jogalkotó a tankötelezettség végét a jelenlegi jogszabályi rendelkezés hatálybalépését megelőzően irányadó tizenhatalmadik év betöltéséről a tizenhatodik év betöltésére csökkentette, visszatérve a korábbi megoldáshoz.
- [24] A Kúria megítélése szerint nem vitás, hogy a tankötelezettség végének meghatározása kiemelt jelentőséggel bír a köznevelési intézményrendszer kiépítésében és működtetésében. A jogalkotó ugyanis ezen időpont figyelembevételével köteles a társadalom oktatási igényeinek megfelelő intézményi rendszert meghatározni, mint ahogyan ez már két alkalommal megtörtént, egyszer, amikor a tizenhat évet tizenhatalmadik évre emelték, másodszer, amikor ez az időpont újra tizenhat évre került leszállításra.
- [25] A választópolgárnak abban kell döntést hoznia, hogy szükségesnek tart-e egy olyan jogszabálymódosítást, ami ismételt a tizenhatalmadik életév betöltéséhez köti a tankötelezettség végét, avagy nem. Ez egy egyszerűen, igen, vagy nem válasszal eldönthető kérdés, amely világos és egyértelműen megválaszolható.
- [26] A Kúria a Knk.IV.37.940/2018/2. számú végzésében kifejtette, a feltett kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének, mert olyan oktatási szakpolitikai kérdést érint, amelynek megértéséhez a választópolgároknak nem csak szövegértési képességre, de átfogó oktatási szemléletre, tudásra lenne szükségük. A kérdés alapján ugyanis nem csak arról kellene döntenie, hogy legyen-e maximalizálva a heti tanórak száma a középfokú iskolákban, hanem arról is, hogy pontosan milyen mértékben.
- [27] A Kúria hangsúlyozza, a jelen ügyben népszavazásra javasolt kérdés ugyan oktatási témájú, azonban a választópolgároknak annak megválaszolásához nincs szükségük átfogó oktatási ismeretekre.
- [28] A Kúria rámutat, hogy egyrészt a tankötelezettség kérdésének szabályozása az Országgyűlés jogalkotási hatáskörébe tartozik, másrészt érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés el tudja dönteni van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma. A kérelmező érvelésével szemben nincs jelentősége annak, hogy a jogalkotó a későbbiek során szakpolitikai vagy egyéb indokból vissza kívánja-e állítani a 2012. óta hatályos szabályokat, avagy nem. Az „igen” szavazatok többségére jutása esetén az Országgyűlés hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy miként, milyen hatályú és tartalmú jogszabályalkotással tesz eleget a népszavazás eredményének.
- [29] A Kúria a fentiekre tekintettel megállapítja, hogy a feltett kérdés megfelel a választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményeinek.
- [30] Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján nem lehet országos népszavazást tartani a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemről, illetékről, járulékról, vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény tartalmáról.
- [31] Az Alkotmánybíróság gyakorlata [58/2007. (X. 1.) AB. határozat; 51/2001. (XI. 29.) AB. határozat] szerint a költségvetési törvényre vonatkozó kizáró ok alapján valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása, illetve, ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő kiadásokat.
- [32] A Kúria álláspontja szerint a kérdés nem irányul a költségvetési törvény módosítására, abból okszerűen nem következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása. Ezt meghaladóan a kérdés nem irányul arra, hogy a választópolgárok határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat.
- [33] Érvényes és eredményes népszavazás esetén az „igen” szavazatok többségénél a tankötelezettség felső határának emelése a jogbiztonság érvényesülésének figyelembevételével lépcsőzetesen vagy eltolva oldható meg, ezért a 2021. évre vonatkozó költségvetési törvény és az Alaptörvény 8. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott egyéb törvények módosítása nem lenne szükséges.
- [34] A Kúria emellett hangsúlyozza, hogy a tankötelezettség két évvel történő meghosszabbítása önmagában nem feltétlenül emelné a költségvetési kiadásokat.
- [35] A Kúria a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése az NVB részéről az Nsztv. 11. §-ára figyelemmel jogszerű volt, amelynél fogva az Nsztv. 30. § (1) bekezdésére alapítottan rendelkezett az NVB határozatának helybenhagyásáról.

A döntés elvi tartalma

- [36] A népszavazásra javasolt kérdés nem ütközik az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés b) pontjába, ha az nem a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, a kérdésből okszerűen nem következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása és a kérdés nem arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan meghatározzák a jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat.

Záró rész

- [37] Az Nsztv. 30. § (3) bekezdését alkalmazva a Kúria határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzéteszi.
- [38] A Kúria az érdemben alaptalan felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmezőt kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerinti illeték megfizetésére.
- [39] A végzés ellen az Nsztv. 30. § (1) bekezdésére alapítottan további jogorvoslatnak nincs helye.

Budapest, 2021. november 11.

Dr. Sperka Kálmán s. k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s. k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s. k. bíró

A Kúria Knk.II.40.643/2021/2. számú végzése

Az ügy száma: Knk.II.40.643/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró
Dr. Szilas Judit bíró

A kérelmező: Kérelmező
(címe)

A kérelmező képviselője: –

Az ügy tárgya: népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Nemzeti Választási Bizottság
14/2021. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 1.000 (egyezer) forint mérsékelt eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) dr. Varga Judit igazságügyi miniszter által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés ügyében 14/2021. számú határozatával döntött. Az NVB a „Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek köznevelési intézményben a szülő hozzájárulása nélkül szexuális irányultságokat bemutató foglalkozást tartsanak?” népszavazásra javasolt kérdést jelzett számú határozatával hitelesítette.

A felülvizsgálati kérelem

- [2] A 14/2021. számú határozattal kapcsolatban a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Ebben előadta, hogy az Alaptörvény XVI. cikkére hivatkozással kéri a népszavazási kérdés elutasítását. A beadvány a felülvizsgálat irányára vonatkozó konkrét okot nem tartalmaz, a kérelmező azt személyesen nyújtotta be, jogi képviselétől nem gondoskodott.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [3] A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. § (1) bekezdése szerint az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét – az e törvényben foglalt eltérésekkel – alkalmazni kell.
- [4] A Ve. 224. § (5) bekezdése szerint a bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.
- [5] A kérelmező által benyújtott felülvizsgálati kérelem e törvényi feltételnek nem felelt meg. A felülvizsgálati kérelmet ügyvédi képviselő nélkül nyújtotta be és nem utalt rá, továbbá nem is igazolta, hogy jogi szakvizsgálattal rendelkezik.
- [6] A Ve. 231. § (2) bekezdése szerint a bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha a 224. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértésével nyújtják be.
- [7] Erre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Záró rész

- [8] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése, 58. § (1) bekezdés b) pontja, és az 58. § (5) bekezdése alapján kötelezte a mérsékelt illeték megfizetésére.
- [9] A Kúria végzése elleni további jogorvoslatot az Nsztv. 61. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 57. § (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2021. szeptember 1.

Dr. Tóth Kincső s. k.,
a tanács elnöke

Dr. Tóth Kincső s. k.,
a tanács elnöke
aláírásban akadályozott
Dr. Bögös Fruzsina
előadó bíró helyett

Dr. Tóth Kincső s. k.,
a tanács elnöke
aláírásban akadályozott
Dr. Szilas Judit
bíró helyett

A Kúria Knk.III.40.647/2021/18. számú végzése

Az ügy száma: Knk.III.40.647/2021/18.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

I. rendű kérelmező: ...

I. rendű kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd

II. rendű kérelmező: ...

II. rendű kérelmező képviselője: Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda

III. rendű kérelmező: ...

III. rendű kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd

IV. rendű kérelmező: ...

IV. rendű kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka

V. rendű kérelmező: Magyar Kétfarkú Kutypárt

V. rendű kérelmező képviselője: Dr. Gönczi Gergely Ügyvédi Iroda

VI. rendű kérelmező: ...

VI. rendű kérelmező képviselője: Török Gyula Ügyvédi Iroda

Az érdekelt: Magyarország Kormánya

Az érdekelt képviselője: Balsai Ügyvédi Iroda

Az ügy tárgya: népszavazási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: az I–VI. rendű kérelmezők

A felülvizsgálni kért határozat: a Nemzeti Választási Bizottság 17/2021. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a VI. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 17/2021. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű kérelmezőket, hogy fizessenek meg az államnak felhívásra személyenként 10.000.- (tízezer) forint eljárási illetéket.

A további 10.000.- (tízezer) forint eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A Nemzeti Választási Bizottság a (továbbiakban: NVB) az érdekelt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés ügyében a 17/2021. számú határozatával döntött. Az NVB a „Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat korlátozások nélkül mutassanak be?” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.
- [2] Az indokolásban elsődlegesen megállapította, hogy az országos népszavazás megrendezhetőségéről szóló 438/2021. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2021. július 21. 8 órai hatálybalépését követően az országos népszavazás kezdeményezésére jogosultak számára ismételten megnyílt a lehetőség országos népszavazás kezdeményezésére.
- [3] Az NVB kifejtette, hogy a kérdés az Alaptörvényben továbbá a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Nsztv.) megfogalmazott követelményeknek megfelel.

A felülvizsgálati kérelmek

- [4] A kérelmezők felülvizsgálati kérelmeikben az NVB határozatának megváltoztatását és a kérdés hitelesítésének megtagadását kérték.

- [5] Az I. rendű kérelmező szerint a kérdés nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének. Egyrészt ugyanis nem definiálja a „szexuális médiatartalom” fogalmát és nem határozza meg azt sem, hogy pontosan mit ért a „fejlődés befolyásolása” alatt. Továbbá azt sugallja, hogy a hatályos jogszabályi előírások szerint lehetőség van kiskorúak számára korlátozás nélkül elérhetővé tenni bármilyen olyan szexuális – akár pornográf jellegű – tartalmat, amely a gyermek fejlődését károsan befolyásolhatja. Ugyanakkor a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) több, a gyermekek védelmében hozott rendelkezést tartalmaz, kitérve a pornográf tartalmak besorolására [Mttv. 9. § (7) bekezdés].
- [6] A kérdés nem ró világos kötelezettséget a törvényhozóra sem, mert a „szexuális médiatartalom” kifejezést anélkül használja, hogy azt bármilyen módon definiálná. Ezt a kifejezést az Mttv. nem használja, az a magyar jogban előzmények nélküli. A kérdésből nem világos, hogy a „szexuális médiatartalom” kifejezés milyen kapcsolatban áll az Mttv. által pornográfiként meghatározott, a gyermekek számára korlátozott hozzáférésű tartalmakkal. A fogalmi párhuzamosság jogbizonytalanságot teremt.
- [7] A hitelesített kérdés elméletileg akár ahhoz is vezethet, hogy érvényes és eredményes népszavazáson a választópolgárok annak lehetővé tétele mellett döntenek, hogy a kiskorú gyermekeknek a fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat korlátozás nélkül lehessen bemutatni. Ez az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmével járna, ugyanakkor az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről.
- [8] A Gyermek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Egyezmény) 3. cikkében és 18. cikk (2) bekezdésében írtakat is sérti az NVB határozata, mert az olyan helyzetet teremthet, amely az Országgyűlést arra kötelezi, hogy a kiskorú gyermekek fejlődését befolyásoló szexuális médiatartalmak korlátozás nélküli bemutatásának lehetőségéről alkosson szabályozást. Ezzel sérül az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének d) pontja, amely szerint nem lehet országos népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről.
- [9] A II. rendű kérelmező elsődlegesen indítványozta, hogy a Kúria kezdeményezze a Rendelet alaptörvényellenességének megállapítását, mert az többszörösen ellentétes az Alaptörvénnyel. A kérdéshez kapcsolódóan kifejtette, hogy – figyelemmel elsősorban a miniszterelnök hivatkozott nyilatkozataira – a Kormány a népszavazási kérdések választópolgári megszavaztatásával nem törvényalkotás kezdeményezése a célja, hanem véleménynyilvánítás kiváltása. Véleménynyilvánító országos népszavazás az Alaptörvény szerint nem lehetséges, ezért a kérdés hitelesítése sérti az Nsztv. 10. §-át.
- [10] Az NVB nem vizsgálta, hogy a kérdés megfelel-e az Alaptörvényben támasztott követelményeknek. A hitelesítést tartalmazó határozat indokolásának erre ki kellett volna térnie, ez azonban nem történt meg.
- [11] Az NVB nem vette figyelembe, hogy nem lehet országos népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről, ekként sérült az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés d) pontja és az Nsztv. 11. § (1) bekezdése. A II. rendű kérelmező ebben a körben hivatkozott – egyebek mellett – az EUMSZ, a GDPR és az Alapjogi Charta egyes rendelkezéseire. A II. rendű kérelmező kérte annak kimondását, hogy ellentétes a jogbiztonsággal az NVB azon gyakorlata, hogy az ülései jegyzőkönyvét csak hetekkel később hozza nyilvánosságra, ezzel ellehetleníti a jogorvoslati jogok teljes körű gyakorlását.
- [12] Kiemelte továbbá, hogy a kérdés nem egyértelmű, hiszen nem egyértelmű a „kiskorú” és a „korlátozás nélkül” fogalma sem.
- [13] A III. rendű és IV. rendű kérelmező közös kérelme és annak indokolása tartalmában túlnyomórészt azonos az I. rendű kérelmezőével. Az eltérés abban áll, hogy a III. és IV. rendű kérelmezők kérelme a választópolgári egyértelműség hiánya körében hivatkozik arra is, hogy a kérdés nem tesz egyértelmű különbséget a „befolyásolás” és a „káros befolyásolás” között, ezért valamennyi tartalomra kiterjed a kérdés, így a teljesen ártatlan és a ténylegesen felkavaró, veszélyesnek minősülő tartalomra is.
- [14] Az V. rendű kérelmező véleménye szerint a népszavazási kérdés sérti az Nsztv. 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés e) pontjában szabályozott jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Hivatkozott a miniszterelnök egyik interjújában foglaltakra, amelyből azt a következtetést vonta le, hogy a népszavazás célja az, hogy tömegtámogatást adjon a Kormány számára az Európai Unió kötelezettségszegési eljárásában való részvétel során. Ugyanakkor véleménynyilvánító népszavazásra az Alaptörvény nem ad lehetőséget, ha a kezdeményező szándéka kívül esik az országos népszavazás rendeltetésén.

- [15] Az Alaptörvény szintén nem ismeri a megerősítő népszavazás jogintézményét, így egy megalkotott törvény utólagos megerősítése nem lehet tárgya a népszavazásnak. A kezdeményező célja az Országgyűlés által már megalkotott „gyermekvédelmi” szabályozás megerősítése, azonban erre nincs lehetőség.
- [16] Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 27. cikk (1) és (2) bekezdésére alapítottn az Európai Unió szervei által a hatáskör-transzfer alapján alkotott jogszabály kifejezetten tilalmazza, hogy médiaszolgáltatásban a kiskorú gyermekeknek fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat korlátozás nélkül mutassanak be. Az Irányelvnek való megfelelés érdekében kerültek megalkotásra az Mttv. 9–11. §-ai.
- [17] Érvényes és eredményes népszavazás esetén az „igen” szavazatok többségbe jutásával olyan törvényt kellene alkotnia az Országgyűlésnek, amelyet az Irányelv 27. cikke kizár.
- [18] A kérdés sérti az Nsztv. 9. § (1) bekezdés II. fordulata szerinti jogalkotói egyértelműséget, mert annak nincs alanya és a „nem” szavazatok többsége esetén a választó nem tudja eldönteni, hogy kinek a számára kell megtiltania a fejlődést befolyásoló szexuális médiatartalom bemutatását. A kérdésben nem szerepel, hogy a tilalom kötelezettjei csak a médiatartalom-szolgáltatók lennének.
- [19] A VI. rendű kérelmező több ponton vitatta az NVB határozatának jogszerűségét.

Az érdekelt észrevétele

- [20] Az érdekelt észrevételében kérte egyrészt a VI. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálat nélküli elutasítását, másrészt az NVB támadott határozatának helybenhagyását.
- [21] Kifejtette, hogy a VI. rendű kérelmező által előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem tartalmazza a kérelem benyújtójának – törvény által megkövetelt – személyi azonosítóját. Mivel a személyi azonosító feltüntetése a kérelem elbíráltóságának előfeltételét képezi, így ennek hiányában a felülvizsgálati kérelmet az Nsztv. 1. § (1) bekezdése, a Ve. 224. § (3) bekezdés c) pontja és 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.
- [22] Az érdekelt szerint nincs alkotmányos vagy törvényi akadálya hatályban lévő jogszabályok üggyöntő népszavazás útján való elvetésének vagy megtartásának, amennyiben a népszavazásra feltett kérdés az alaptörvényi és törvényi kívánalmaknak megfelel. Az ezzel ellentétes VI. rendű kérelmező által tett előadás nem foghat helyt.
- [23] Az érdekelt hangsúlyozta, amennyiben egy adott fogalmat a jogszabály külön meghatározás vagy más jogszabályi definícióra utalás nélkül használ, akkor annak a fogalomnak létezik egy általános, mindenki által ismert jelentéstartalma. Ha a feltenni kívánt kérdés ilyen fogalmakat tartalmaz megfelelő szövegösszefüggésben, akkor alaptalan az arra történő hivatkozás, hogy az adott fogalom, illetve ezáltal a kérdés nem egyértelmű. A kérdés megfogalmazása során önmagában az egyes szakterületek terminológiájának pontatlan használata nem jelenti az egyértelműség sérelmét. E követelményeknek a népszavazásra feltenni kívánt kérdés megfelel.
- [24] A magyar jog nem definiálja a „szexualitás” és „szexuális médiatartalom” fogalmát, a médiajogi szabályozás ettől függetlenül tartalmaz erre vonatkozó rendelkezéseket. A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 7. pontja határozza meg a „médiatartalom”, míg a 8. pontja a „médiatartalom-szolgáltató” fogalmát. Az Smtv. 1. §-a egyebekben pontosan megjelöli a kapcsolódó egyéb médiajogi fogalmakat is. Az Mttv. 203. § 42. pontja szintén rögzíti a „médiatartalom” definícióját.
- [25] Az Mttv. 2021. július 8-ától hatályos 9. § (6) bekezdése a korábban hatályos szövegtől annyiban tér el, hogy „tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott” kategóriába sorolja a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérésnek, a nem megváltoztatásának, valamint a homoszexualitásnak a népszerűsítését. A változtatás érintetlenül hagyta a korhatár-besorolási előírások rendszerét, eljárásrendjét, mindössze az V. kategóriába sorolandó médiatartalmak, műsorszámok esetében határozott meg további minősített eseteket.
- [26] A Kormány szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésbe foglalt „fejlődést befolyásoló szexuális médiatartalom” fogalma a fenti, V. kategóriába sorolandó médiatartalomnak feleltethető meg.
- [27] Ennek értelmezése kapcsán a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiaanálysa által kiadott ajánlás részletesen kifejti, hogy mely műsorszámok sorolandók ebbe a kategóriába. Az érdekelt csatolta az ajánlást.
- [28] Az érdekelt rámutatott, a hatályos médiajogi szabályozás értelmében is a sommásan a „fejlődést befolyásoló szexuálisnak nevezett médiatartalom” felismerése és besorolása annak ellenére lehetséges, hogy a szexuális tartalmú műsorszámok mibenlétét a jogalkotó külön nem definiálta. Ezeknek más médiatartalomtól való elhatárolása a bírói gyakorlatban eddig sem vetett fel kétségeket, ezt az eljáró bíróságok esetről-esetre észszerűen bírálták el (Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.042/2009/4. számú döntése).

- [29] A Kormány szerint a választópolgárok számára a fentiekre figyelemmel kellően átlátható a „fejlődést befolyásoló szexuális médiatartalom” fogalma, így az ezzel kapcsolatos szabályozás megváltoztatására irányuló népszavazási kérdés is egyértelműen megválaszolható. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés egyértelműsége hiányára való fenti hivatkozás nem foghat helyt.
- [30] Az Országgyűlés jogalkotási kötelezettsége a népszavazásra feltenni kívánt kérdéssel kapcsolatban azért egyértelmű, mert az „igen” vagy a „nem” szavazatok többségéből meghatározható a jogalkotási kényszer. Ez a felhívott Mttv. 9. § (6) bekezdése hatályos szövegének a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi XXXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Mód.tv.) módosított szövegének a módosítását jelenti úgy, hogy a jogalkotónak a korábban hatályos állapot szerint kell a norma szövegét megállapítania.
- [31] A népszavazásra feltett kérdés a médiatartalmakkal kapcsolatos állami védelem mértékének a meghatározására irányul. A Kormány álláspontja szerint az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdésében biztosított alapjogok sérelme nélkül ez a jogalkotó mérlegelési körébe tartozó kérdés.
- [32] Ezzel összefüggésben lényeges, hogy az Irányelv 6a. cikke tagállami hatáskörbe utalja annak a szabályozási környezetnek a kialakítását, amely a kiskorúak fizikai, értelmi, vagy erkölcsi fejlődését károsító tartalmakkal szembeni védelmét biztosítja.
- [33] A magyar szabályozásban a közérdekű cél, hasonlóan az Irányelvhez, általános megfogalmazást kapott az Mttv-ben, amelyből a jogalkotó példálózva emelt ki további potenciálisan károsan befolyásoló tartalmakat.
- [34] Az Irányelv 27. cikk (1) bekezdése a kérelmezők által felvetett kontextusban nem a szexuális, hanem a pornográf médiatartalomra utal, amelynek a korlátozottságát a magyar jogalkotó az Mttv. 9. § (7) bekezdésében szabályozta, és amely minőségében mást jelent a szexuális médiatartalomnál. Vagyis az Mttv. 9. § (6) bekezdésének módosítására irányuló népszavazási kérdés ezzel nincs összefüggésben.
- [35] Az Irányelv 27. cikk (2) bekezdésére vonatkozatható az Mttv. 9. § (6) bekezdésének a Mód. tv.-vel módosított szövege. A népszavazási kérdés nyomán előálló jogalkotási kérdés az Mttv. 9. § (6) bekezdése hatályos szövegének módosítását jelenti úgy, hogy a jogalkotónak a korábban hatályos állapot szerint kell a norma szövegét megállapítania, amely továbbra is megfelel az Irányelv 27. cikk (2) bekezdésének.
- [36] Ezért a népszavazási kérdés nincs összefüggésben az Irányelvvvel, vagyis az Országgyűlés törvényalkotási hatáskörének a hiánya sem állapítható meg.

Az I. rendű, III. rendű és IV. rendű kérelmezők nyilatkozata

- [37] Az I. rendű, III. rendű és IV. rendű kérelmezők közös nyilatkozatukban – továbbra is – kérték az NVB támadott határozatának megváltoztatását, és a népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadását. A felülvizsgálati kérelmükben előadottakat változatlan tartalommal fenntartották.
- [38] Az érdekelt észrevételére kifejtették, hogy a kérdést támogató szavazatok többségbe kerülése esetén egy érvényes és eredményes népszavazás azt a kötelezettséget rója az Országgyűlésre, hogy olyan jogi környezetet teremtsen, amelyben a kiskorúak számára korlátozás nélkül fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat mutathatnának be. Egy ilyen jogszabályi környezet súlyosan sértené a gyermekek Alaptörvény szerinti megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát [Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés]. Ezenkívül súlyosan korlátozná, ellehetetlenítené a szülők Alaptörvényben biztosított jogát arra vonatkozóan, hogy a kiskorú számára fejlődéséhez szükséges és jónak látott nevelési módot megválasszák, hiszen az „igen” szavazatok többsége esetén bármely szexuális médiatartalom korlátlanul volna elérhető a kiskorúak számára [Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdés].
- [39] Az érdekelt szerint a kérdésben esetlegesen elrendelt népszavazásban a kérdést támogató szavazatok döntő többsége azért nem vezetne alapjogsértő állapothoz, mert a kérdés valójában az érdekelt által hivatkozott Mttv. két hatályállapota közti döntési helyzetre irányul, és mind a kettő tartalmaz a kiskorúakat védő korlátot. Azonban az érdekelt ezt a lényegi információt a kérdésben nem közölte, a kezdeményezés hitelesítését érintő felülvizsgálati eljárás pedig nem helyettesíti a kérdés világos megfogalmazását.
- [40] A kérdés hitelesítése így a fentiekre figyelemmel az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontjába ütközik.
- [41] A nemzetközi szerződéses kötelezettségek körében az I. rendű, III. rendű és IV. rendű kérelmezők felhívták az Egyezmény 18. cikk (2) bekezdését, továbbá az Irányelv 27. cikkét.
- [42] Kiemelték, a felülvizsgálati kérelemben kifejtett kifogásra, miszerint a kérdésre adható „igen” válaszok többsége kifejezetten azt a kötelezettséget róná az Országgyűlésre, hogy a médiaszolgáltatók számára korlátozás nélkül tegye lehetővé azt, hogy kiskorú gyermekeknek a fejlődésüket befolyásoló szexuális médiatartalmakat bemutassanak,

az érdekelt úgy reagált, hogy az alaptalan, mert az Országgyűlés az Alaptörvény E. cikke szerinti hatáskörtranszfer és az alapító szerződések alapján az Európai Unió által ténylegesen gyakorolt jogalkotói hatáskörbe tartozó kérdés miatt nem alkothat ilyen törvényt, mert azt a Irányelv 27. cikke kizárja.

- [43] Azonban, ha egy nemzetközi szerződéses kötelezettség ellentétes egy népszavazási kérdésre adott válaszlehetőséggel, abból az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja szerint az következik, hogy a kérdésben nem lehet népszavazást tartani, ugyanis az tiltott népszavazási tárgykörbe tartozik.
- [44] Az érdekelt nyilatkozatával valójában egyértelművé tette, hogy amennyiben az érvényes és eredményes népszavazáson hozott döntés a támogatás mellett szól, akkor sem fog eleget tenni a jogalkotási kötelezettségének, a nemzetközi egyezményekből fakadó kötelezettségekre tekintettel. Ez önmagában alátámasztja egyrészt azt, hogy a népszavazás kezdeményezője csak és kizárólag elutasító válaszra számít, másrészt azt, hogy a kérdés valóban nemzetközi egyezményekbe ütközik, azaz tiltott kategória.
- [45] Az egyértelműség tekintetében a nyilatkozók hangsúlyozták, a kezdeményezés a „kiskorú gyermekek fejlődését befolyásoló szexuális médiatartalmak” korlátozás nélküli bemutatására vonatkozik. Az érdekelt ettől eltérően úgy nyilatkozik, mintha a Mód.tv. által az Mttv. 9. § (6) bekezdését módosító rendelkezés lenne a kérdés tárgya, az érdekelt pedig a fenti jogszabályhelynek a módosítás előtti és utáni változata közül való döntést kívánna népszavazásra bocsátani.
- [46] Ezzel az a legnagyobb probléma, hogy az érdekelt által kifejtettek szerinti jelentéstartalom egy, a kezdeményezéstől eltérő másik kérdés valójában. Másrészt ez az érvelés azt sejteti, mintha a Mód.tv. teremtette volna meg a kiskorúakra befolyásolást gyakorló szexuális médiatartalmakra való korlátozást. Ez az okfejtés azonban nem helytálló, hiszen a Mód.tv. hatályba lépését megelőzően is tartalmazott az Mttv. 9. § (6) és (7) bekezdése ilyen megkötéseket. A Mód.tv. alapvetően kiegészítette a 9. § (6) bekezdést egy betoldással.
- [47] Az érdekelt Mód.tv.-vel kapcsolatos nyilatkozata jelen felülvizsgálati eljárásban nem releváns. Az érintett kérdés ugyanis sem a Mód.tv.-re, sem a módosítás következtében a törvényszövegbe került elemekre nem tartalmaz utalást.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [48] A VI. rendű kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme érdemi vizsgálatra alkalmatlan, míg az I.–V. rendű kérelmezők bírósági felülvizsgálat iránti kérelmei alaptalanok.
- [49] Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése értelmében az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a Ve. Általános részét – az e törvényben foglalt eltérésekkel – alkalmazni kell. A Ve. 224. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerint a fellebbezésnek, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját. A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezést és a bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.
- [50] A Kúria hivatalból vizsgálta a kérelmezők bírósági felülvizsgálata iránti kérelmeinek alaki megfelelőségét. Megállapította, hogy a VI. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelme nem tartalmazta a megfelelő személyi azonosítót és a pontos lakcímet. Ezeket az adatokat a VI. rendű kérelmező a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtására meghatározott határidőn túl pótolta, ezért az azokat tartalmazó beadványban foglaltak nem vehetők figyelembe.
- [51] A Kúria a fentiekre tekintettel a VI. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét a Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontjára alapítottnan érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [52] A kérelmezők érintettségét a Kúria érdemben nem vizsgálta, mert egyrészt azt az érdekelt észrevételében nem vitatta, másrészt ebben a körben egységes az irányadó kúriai gyakorlat.
- [53] A Kúriának hivatalos tudomása van arról, hogy az érdekelt a jelen eljárás tárgyát képező népszavazásra javasolt kérdés mellett további négy kérdésre tett országos népszavazási kezdeményezést, a kérdéseket az NVB hitelesítette.
- [54] A Kúria hangsúlyozza, az érdekelt által népszavazásra javasolt kérdéseket önállóan kell értelmezni, azok Nsztv. szerinti megítélése eltér egymástól, így jogi megítélésük is különböző.
- [55] A Kúria rámutat, az NVB támadott határozata érdemi indokolást nem tartalmaz, abból nem állapíthatók meg a döntés indokai. Az NVB nem tett eleget indokolási kötelezettségének, amikor az ügy érdemében kizárólag azt a megállapítást tette, hogy a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.
- [56] Ugyanakkor az Nsztv. 30. §-a nem ad lehetőséget arra, hogy a Kúria az NVB határozatát hatályon kívül helyezze és az NVB-t új eljárásra kötelezze, így a hiányos indokolású NVB határozattal szembeni felülvizsgálati kérelmeket – a korábban írtaknak megfelelően a VI. rendű kérelmező kérelme kivételével – érdemben kellett vizsgálnia.

- [57] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése kimondja, a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.
- [58] Az Alaptörvény 28. cikkére figyelemmel a jogértelmezés során kötelezően figyelembe veendő, az Nsztv. 9. §-ához kapcsolódó jogalkotói indokolás a következőket tartalmazza: „A népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségére vonatkozó szabályozás – az Alkotmánybíróság gyakorlatával összhangban – két elemet foglal magában: egyrészt a népszavazásra javasolt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie, másrészt az Országgyűlés számára egyértelműnek kell lennie, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, s ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).”
- [59] Az Alkotmánybíróság az 52/2001. (XI. 29.) AB határozatában kifejtette, hogy „az egyértelműség vizsgálatakor arra a kérdésre kell választ keresni, hogy a népszavazásra szánt kérdés kétséget kizáróan megválaszolható-e, eldöntendő kérdés esetében arra igennel vagy nemmel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az is szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen.” (Lásd IV.3.3.pont.)
- [60] Az Alkotmánybíróság szerint „Az egyértelműség olyan követelményt nem támaszt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőképességét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technikusait vegyék alapul. Nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe a népszavazásra szánt kérdés célszerűségi vizsgálata sem.” (Lásd IV.3.4.pont.)
- [61] Az Alkotmánybíróság az 58/2011. (VI. 30.) AB határozatában kiemelte, „A választópolgári egyértelműség követelményének része, hogy a választópolgárok a kérdés megválaszolásának lehetséges következményeit világosan lássák. Az egyértelműség követelményének lényege, hogy a népszavazási kérdésnek döntésre alkalmasnak kell lennie, aminek a jogalkotói és a választópolgári egyértelműség feltétlenül szükséges, de nem egyetlen feltétele. Az egyértelműség részének tekinti az Alkotmánybíróság azt is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan.” (Lásd III.4. pont.)
- [62] Az Alkotmánybíróság fenti döntései még az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Nsztv.) 13. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan születtek, azonban az egyértelműség követelménye vonatkozásában irányadónak tekintendők az Nsztv. 9. § (1) bekezdése tekintetében is.
- [63] A választópolgári egyértelműség kapcsán a Kúria joggyakorlata következetes, eszerint a népszavazási kérdéssel szemben követelmény, hogy az világos, és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni. (Lásd Kvk.VII.37.997/2016/4., Kvk.VII.37.336/2017/3., Kvk.VII.38.391/2018/2. és Kvk.VI.37.014/2020/2. számú kúriai végzések.)
- [64] A jogalkotói egyértelműség körében a Kúria a Kvk.IV.37.340/2015/3. számú végzésében kifejtette, e vonatkozásban kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma.
- [65] A Kúria a vonatkozó jogalkotói indokolás, az Alkotmánybíróság irányadó döntései és az egységes kúriai joggyakorlat mentén vizsgálta az eljárás tárgyát képező népszavazási kérdés választópolgári és jogalkotói egyértelműségét.
- [66] A választópolgári egyértelműséget érintően az Nsztv. 9. § (1) bekezdése azt írja elő, hogy a kérdésre egyértelmű választ lehessen adni. Ebben a körben a Kúria ismételt hivatkozik az Alkotmánybíróság 52/2001. (XI. 29.) AB határozata IV.3.4. pontjára, amely rögzíti, hogy az egyértelműség követelménye nem támaszt olyan feltételt a népszavazás kezdeményezőjével szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőképességét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technikusait vegyék alapul.
- [67] Nem vitás, hogy az Mttv. és az Smtv. ugyan rögzíti a „médiatartalom” meghatározását, azonban a „szexuális médiatartalom” kifejezésre nem határoz meg definíciót. Ugyanakkor a „szexuális médiatartalom” kifejezésnek van egy általános, mindenki által ismert, köznapi jelentése, ami a szexualitást kizárólag vagy nagyrészt előtérbe helyező médiatartalomként fogalmazható meg.
- [68] A „fejlődés befolyásolása” kifejezés általános, mindenki által ismert, köznapi jelentése szintén megállapítható, ez alatt a szellemi, mentális, erkölcsi, vagy fizikai fejlődés érintettségét, befolyásolását kell érteni. Ezt az általános jelentéstartalmat érti a „fejlődés befolyásolása” alatt több jogág is, így a családjog mellett a médiajog is.
- [69] A Kúria rámutat, a kérdés valóban nem határoz meg jelzőt a „befolyásoló” szó előtt, vagyis direkt módon nem tartalmazza, hogy a kiskorú gyermekek fejlődését károsan befolyásoló szexuális médiatartalmakra vonatkozik.

- [70] A Kúria megítélése szerint a fenti tény a kérdés választópolgári egyértelműségét nem érinti, a választópolgároknak kell eldönteniük, hogy egyetértenek-e azzal, hogy nem csak a kiskorú gyermek fejlődését károsan befolyásoló szexuális médiatartalmak legyenek korlátozva, hanem egyéb szexuális médiatartalmak is.
- [71] A kérdés – az V. rendű kérelmező által leírtaknak megfelelően – valóban nem tartalmaz alanyt, de egyértelmű, hogy a médiatartalom-szolgáltatókra vonatkozik, a médiatartalom-szolgáltató fogalmát pedig az Mttv. 203. § 43. pontja és az Smtv. 1. § 8. pontja rögzíti.
- [72] A Kúria álláspontja szerint, ha a kérdéstről érvényes és eredményes népszavazást tartanak, és azon az „igen” válaszok kerülnek többségbe, úgy az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy a hatályos jogszabályok szerint milyen jogalkotási kötelezettség terheli. Azonban az Országgyűlés jogalkotásának korlátját képezi az Alaptörvény, az Egyezmény és az Irányelv.
- [73] A „nem” válaszok többsége esetén az Országgyűlés dönthet arról, hogy az Mttv. gyermekek és kiskorúak védelméről szóló 9–11. §-ai elégségesek-e a kiskorú gyermekek védelmére, avagy további jogalkotás szükséges.
- [74] Az esetleges további jogalkotás korlátját képezik a Magyarország által vállalt uniós és egyéb nemzetközi kötelezettségek.
- [75] A Kúria a fentiekre tekintettel megállapítja, hogy a feltett kérdés megfelel a választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményeinek, mert az világos, egyféleképpen értelmezhető, eldöntendő kérdés valamint az Országgyűlés érvényes és eredményes népszavazás esetén el tudja dönteni, hogy milyen jogalkotási feladata van.
- [76] Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja értelmében nem lehet országos népszavazást tartani az Alaptörvény módosítására irányuló kérdéstről.
- [77] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés első mondata alapján minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A XVI. cikk (2) bekezdése rögzíti, a szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.
- [78] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdése a népszavazási kérdéstől függetlenül általános korlátot állít fel a gyermekek védelme érdekében. Az Alaptörvény módosításának szükségessége akkor országos népszavazást kizáró ok, ha a népszavazási kérdésre adott egyik vagy mindkettő válaszból egyértelműen és direkt módon megállapíthatóan következik az Alaptörvény módosítása.
- [79] A Kúria véleménye szerint a „nem” szavazatok többsége esetén fel sem merül az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése módosításának szükségessége, míg a „igen” szavazatok többségre jutásából nem következik a XVI. cikk (1) bekezdésének módosítása. Utóbbi esetben a jogalkotó kötelezettsége azon jogi megoldás – jogszabályalkotás, jogszabálymódosítás – megtalálása, amely úgy tesz eleget az érvényes és eredményes népszavazásnak, hogy az ne sértse a gyermekeknek a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát.
- [80] A Kúria nem tartja a népszavazási kérdést az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontjába ütközőnek.
- [81] Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja kimondja, nem lehet országos népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségből.
- [82] Az Egyezmény 3. cikk 1. pontja alapján a szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenképp felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban. A 18. cikk 2. pontja rögzíti, az Egyezményben említett jogok biztosítása érdekében a részes államok megfelelő segítséget nyújtanak a szülőknek és a gyermek törvényes képviselőinek a gyermek nevelésével kapcsolatban rájuk háruló felelősség gyakorlásához, és gondoskodnak gyermekjóléti intézmények, létesítmények és szolgálatok létrehozásáról.
- [83] Az Egyezmény mint nemzetközi szerződés hivatkozott rendelkezései általános kötelezettséget rónak az Egyezményben részes államokra, így Magyarországra is.
- [84] A jelen ügybeli kérdésre leadott „nem” szavazatok többsége esetén az Országgyűlés nem alkothat olyan tartalmú jogszabályt, amely sértene az Egyezmény 3. cikk (1) bekezdését és 18. cikk (2) bekezdését. Az „igen” szavazatok többségénél az Országgyűlés nem alkothat vagy módosíthat jogszabályt úgy, hogy az sérti a gyermekek mindenképp felett álló érdekét és a gyermekek megfelelő nevelésének elvét.
- [85] Az Irányelv 6a. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamok meghozzák a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók által nyújtott olyan audiovizuális médiaszolgáltatások, amelyek károsíthatják a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődését, csak olyan módon legyenek elérhetők, amely biztosítja azt, hogy a kiskorúak rendes körülmények között nem hallhatják vagy láthatják azokat. Ezen intézkedések magukban foglalhatják a műsorszolgáltatás megválasztásának időpontját, az életkor ellenőrzését szolgáló eszközöket, vagy egyéb műszaki intézkedéseket. Az ilyen intézkedéseknek arányosnak kell lenniük a műsorszám által okozható kárral. A legkárosabb tartalmak esetében – pl. az öncélú erőszak és a pornográfia –

- a legszigorúbb intézkedéseket kell alkalmazni. A 6a. cikk (3) bekezdése kimondja, a tagállamok biztosítják, hogy a médiaszolgáltatók kellő tájékoztatást nyújtsanak a nézőknek az olyan tartalmakról, amelyek károsíthatják a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődését. Ennek érdekében a médiaszolgáltatóknak olyan rendszert kell alkalmazniuk, amely leírással szolgál az audivizuális médiatartalmának potenciálisan káros jellegéről.
- [86] A Kúria hangsúlyozza, az Országgyűlés az „igen” szavazatok többsége esetén sem szabályozhatja a gyermekek és kiskorúak védelmét a médiaszolgáltatások tartalma körében oly módon, hogy azzal károsodjon a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődése. A legkárosabb tartalmak esetén – pl. a pornográfia vonatkozásában – továbbra is a legszigorúbb intézkedések tartandók fenn.
- [87] Az Irányelv 27. cikke 2018. december 18-i hatállyal hatályon kívül helyezésre került, így az jelen eljárásban nem irányadó.
- [88] A II. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelme [21] pontjában az Alaptörvény 8. § (1) bekezdés d) pontjához kapcsolódóan visszautal a [2] pontban írtakra, ahol az Európai Bizottságnak más mellett a Mód.tv. miatt Magyarország ellen indított kötelezettségszegési eljárása alapjául szolgáló – az EUMSZ-t, az EUSZ-t, a GDPR-t, az Alapjogi Chartát, az Irányelvet és az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvet érintő – sérelmeket sorolja fel.
- [89] A Kúria rámutat, jelen eljárás tárgya a népszavazásra feltett kérdés hitelesíthetősége, nem pedig a Mód.tv. uniós jognak való megfelelésének vizsgálata.
- [90] A II. rendű kérelmező nem adta indokát annak, hogy milyen összefüggés áll fenn az Európai Bizottság által indított kötelezettségszegési eljárás indokai és a népszavazásra javasolt kérdés hitelesíthetősége között. Ennek hiányában a Kúria a II. rendű kérelmező ezirányú kérelmét érdemben nem tudta megvizsgálni.
- [91] A Kúria a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a népszavazási kérdés nem ellentétes az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjával.
- [92] Az Nsztv. 10. § (1) bekezdése alapulvétele mellett, ha a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 2–4. §-ban, 6. §-ban és a 8. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, a Nemzeti Választási Iroda elnöke a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és nem terjeszti a Nemzeti Választási Bizottság elé. Az Nsztv. 11. § (1) bekezdéséből fakadóan a Nemzeti Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított hatvan napon belül dönt. A Nemzeti Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [93] Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.
- [94] A Kúria megítélése szerint az ügy tárgyát képező népszavazásra feltett kérdés önállóan értelmezendő, annak hitelesítésére irányuló eljárás során a kérdést feltevő és az azzal egyetértő vagy egyet nem értő politikai szereplők nyilatkozatai, véleménye nem bírnak jelentőséggel. Az Nsztv. hivatkozott 10. § (1) bekezdése és 11. § (1) bekezdése pontosan meghatározzák a Nemzeti Választási Iroda elnöke és az NVB által kötelezően vizsgálandó szempontokat a kérdés hitelesítésével kapcsolatban. Ezen jogszabályhelyekből egyértelmű, hogy az eljárás tárgya maga a népszavazásra javasolt kérdés megfelelése az Alaptörvénynek és az Nsztv-nek. Az egyes politikai szereplőknek a kérdéssel kapcsolatos megnyilvánulásai a hitelesítés vonatkozásában sem a Nemzeti Választási Iroda elnöke, sem az NVB, sem a Kúria által nem vizsgálhatók. Az ezzel ellentétes jogi álláspont elfogadása esetén egyfelől a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítési eljárása parttalaná válna, másfelől ez ellentétes lenne az Nsztv. 10. § (1) bekezdéssel és 11. § (1) bekezdésével.
- [95] A II. rendű kérelmező és az V. rendű kérelmező az Nsztv. 10. § (1) és 11. § (1) bekezdése, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja megsértésére vonatkozó érvelésüket a miniszterelnök és a Kormány egyes tagjai politikai nyilatkozataira alapították. A fent kifejtetteknek megfelelően ezek a nyilatkozatok a kérdés hitelesítése tekintetében irrelevánsak.
- [96] A Nemzeti Választási Iroda elnöke az Nsztv. 10. § (1) bekezdését alkalmazva kizárólag akkor utasíthatja el a népszavazásra feltett kérdést, ha az – egyebek mellett – az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes. A Kúria hangsúlyozza, nincs olyan indok, amely alátámasztaná, hogy a kezdeményezés az országos népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes.
- [97] Jelen végzés indokolásából következően a kérdés hitelesítése az Alaptörvényben, valamint az Nsztv-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [98] A kérdés NVB általi hitelesítése nem ellentétes a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvével.

- [99] A II. rendű kérelmező indítványozta az Alkotmánybíróság megkeresését a Rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt. Ezt a kérelmet a Kúria nem teljesítette, mert eljárása során a Rendelet rendelkezéseit nem alkalmazta, így az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 25. § (1) bekezdésében írt feltétel nem áll fenn.
- [100] A Kúriának nincs hatásköre annak vizsgálatára, hogy az NVB üléseiről készült jegyzőkönyvek nyilvánosságra hozatalának időpontja ellentétes-e a jobbiztonsággal.
- [101] A Kúria a VI. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja szerint érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [102] A Kúria az NVB 17/2021. számú határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [103] A népszavazásra javasolt kérdés akkor felel meg a választópolgári egyértelműség követelményének, ha az világos, egyértelműen eldönthető, egyféleképpen értelmezhető és megfelel a magyar nyelv szabályainak.
- [104] A jogalkotói egyértelműség körében kritérium, hogy az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.

Záró rész

- [105] Az Nsztv. 30. § (3) bekezdésére figyelemmel a Kúria határozatát a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzéteszi.
- [106] Az I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű kérelmezőket a Kúria kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerinti személyenkénti 10.000.- forint eljárási illeték megfizetésére az államnak felhívásra.
- [107] Az V. rendű kérelmező az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, ezért 10.000.- forint eljárási illetéket az állam visel.
- [108] A VI. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét a Kúria érdemi vizsgálat nélkül elutasította, erre tekintettel az ő vonatkozásában az Itv. 57. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az eljárási illeték viseléséről nem kellett rendelkezni.
- [109] A végzés ellen az Nsztv. 30. § (1) bekezdése szerint további jogorvoslatnak nincs helye.

Budapest, 2021. november 11.

Dr. Sperka Kálmán s. k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s. k. előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s. k. bíró

A Kúria Knk.III.40.644/2021/15. számú végzése

Az ügy száma: Knk.III.40.644/2021/15.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

Az I. rendű kérelmező: ...

Az I. rendű kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd (...)

A II. rendű kérelmező: ...

A II. rendű kérelmező képviselője: Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda (... eljáró ügyvéd: Dr. Pálvölgyi Miklós ügyvéd)

A III. rendű kérelmező: ...

A III. rendű kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd (...)

A IV. rendű kérelmező: ...

A IV. rendű kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd (...)

Az V. rendű kérelmező: ...

Az V. rendű kérelmező képviselője: Török Gyula Ügyvédi Iroda (... eljáró ügyvéd: Dr. Török Gyula,)

A VI. rendű kérelmező: Magyar Kétfarkú Kutypárt (...)

A VI. rendű kérelmező képviselője: Dr. Gönczi Gergely Ügyvédi Iroda (... eljáró ügyvéd: Dr. Gönczi Gergely)

Az érdekelt: Magyarország Kormánya (...)

Az érdekelt képviselője: Balsai Ügyvédi Iroda (... eljáró ügyvéd: Dr. ifj. Balsai István)

Az eljárás tárgya: népszavazási ügyben hozott határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: a kérelmezők

A felülvizsgálni kért határozat: a Nemzeti Választási Bizottság 14/2021. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria az V. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 14/2021. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű és a IV. rendű kérelmezőket, hogy fizessenek meg az államnak felhívásra személyenként 10.000 (azaz tízezer) forint eljárási illetéket. A VI. rendű kérelmezőt terhelő eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 2021. július 30. napján kelt 14/2021. számú határozatával hitelesítette az érdekelt által kezdeményezett, a „Támogatja-e Ön, hogy kiskorú gyermekeknek köznevelési intézményben a szülő hozzájárulása nélkül szexuális irányultságokat bemutató foglalkozást tartsanak?” országos népszavazásra javasolt kérdést.
- [2] A határozat indokolása szerint a kérdés az Alaptörvényben és a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Nsztv.) megfogalmazott követelményeknek megfelel.

A felülvizsgálati kérelmek

- [3] A kérelmezők felülvizsgálati kérelmeikben a határozat megváltoztatását és a kérdés hitelesítésének megtagadását kérték.
- [4] Az I. rendű kérelmező előadta, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 9. § (1) bekezdése szerinti egyértelműség követelményének. A kérdés nem határozza meg, hogy mit ért „szexuális irányultságot bemutató foglalkozás” alatt, továbbá, hogy ki által tartott foglalkozásról van szó. A szexuális irányultság az élettan meghatározó eleme, amellyel számos, a kerettantervben szereplő tantárgy foglalkozik, de ezzel kapcsolatban az óvoda- és iskolapszichológusnak is van feladata. A választópolgár számára ezért nem egyértelmű, hogy a kérdésre adott válaszával egy elkülönült, kifejezetten a szexuális irányultságokat bemutató foglalkozással, vagy egy elkülönült, a gyermekek szexuális nevelését célzó foglalkozás szexuális irányultságokkal foglalkozó elemeivel, avagy a közoktatásban oktatott valamennyi tárgy oktatásának folyamatában a szexuális irányultságok kérdésének felvetődésével kapcsolatban általában hoz-e döntést.
- [5] Kifejtette, hogy az oktatási tananyagnak jelenleg is része a szexuális nevelés, amely nem képzelhető el a szexuális irányultságok tényszerű ismertetése nélkül. A Nemzeti Alaptanterv (a továbbiakban: NAT) kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NATr.) jelenleg is tartalmaz szülői hozzájárulás nélküli, szexuális irányultságot érintő foglalkozásokat. A kérdés ezért a jogalkotó számára sem egyértelmű; „igen” válasz esetén kérdés, hogy a NAT-ban megjelölt foglalkozásokon felüli foglalkozások tartásáról kellene-e intézkedni, vagy a meglévő oktatási tananyagban felüli ismeretátadásról van-e szó. Az sem derül ki, hogy kik a foglalkozások alanyai. A „nem” szavazatok többsége esetén bizonytalan lenne, hogy meg lehet-e tartani a NAT szexuális irányultságokat is bemutató foglalkozásait az iskolákban, esetleg szülői hozzájáruláshoz lenne kötve a tanköteles kiskorúak természetismeret, etika, biológia, kémia, mozgókép- és médiaismeret órákon való részvétele, vagy pedig a NAT vonatkozó részeinek hatályon kívül helyezése válna szükségessé.
- [6] Állította, hogy a kérdés az Alaptörvénybe ütközik. Előadta, hogy a szexuális irányultságot az emberi méltóság részeként, a személy szabad kibontakozásának elemeként védi az Alaptörvény. Az alapjogok a gyermekeket is megilletik, a gyermeknek pedig joga van a személyisége szabad kibontakoztatásához szükséges információkhoz és ismeretekhez. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésére utalással leszögezte, hogy a gyermek egészséges fejlődéséhez és oktatáshoz való jogának érvényesítése állami kötelezettség, amely akár a szülői nevelési szabadsággal szemben is érvényesíthető. A gyermekeket nem lehet elzárni bizonyos nemi identitások és szexuális orientációk megismerésétől, a hozzáférés szülői hozzájáruláshoz kötésével sérül az egészséges fejlődéshez való alapvető joguk. Az Alaptörvény X. cikk (1) és (2) bekezdéseire figyelemmel a szülői hozzájárulás feltételével sérül a gyermekek tanuláshoz való alkotmányos joga is, de a pedagógusok tanítási szabadsága is. Ezeken túlmenően a kérdés az Alaptörvény XV. cikke szerinti egyenlő bánásmód követelményének sem felel meg, ugyanis a heteroszexuális és a homoszexuális irányultság is az emberi méltóság lényegéhez tartozik, amelynek megismerésétől szülői hozzájárulás nem tilthatja el a kiskorúakat.
- [7] Mindezeket túl a kérdés nemzetközi szerződéses kötelezettségbe is ütközik. A Gyermekek jogairól szóló NewYorkban 1989. november 20-án kelt egyezmény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) 3. cikkére, 29. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjaira, 13. cikk (1) bekezdésére hivatkozással állította, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekébe ütközik a részükre rendelkezésre álló, egészséges fejlődésükhöz szükséges ismeretanyag korlátozása.
- [8] A II. rendű kérelmező – Orbán Viktor miniszterelnök egyes megszólalásaira, Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter Facebook posztjára, továbbá a Kormányzati Tájékoztatási Központ kommentjére utalással – állította, hogy a kérdés nyilvánvalóan ellentétes az országos népszavazás jogintézményének alaptörvényi céljával és rendeltetésével, ezért az – figyelemmel az Nsztv. 10. § (1) bekezdésére is – nem lett volna hitelesíthető.
- [9] Álláspontja szerint az NVB az Alaptörvény 8. cikk (1) bekezdés d) pontjába ütközően nem vette figyelembe, hogy országos népszavazást nem lehet tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről.
- [10] Érvelése szerint a kérdés az Nsztv. 9. § (1) bekezdésébe ütközően nem egyértelmű. A „foglalkozások” kifejezést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) is kétféle értelemben használja, megkülönböztetve a tanórai és az egyéb, tanulók részére tartott foglalkozást. A „szexuális irányultságok” tekintetében nem világos, hogy az tartalmilag azonos-e a „nemi irányultság” kifejezéssel. Az sem állapítható meg, hogy a kérdés bárminemű, azaz akár a heteroszexuális felvilágosításra is vonatkozik-e, illetve kiterjed-e az állatok körére is. A „bemutató” melléknévi igenév tekintetében nem magától értetődő, hogy ábrázolásról, avagy a szexualitást fizikai valóságban történő bemutatásáról van-e szó, továbbá, hogy ábrázolás esetén kiterjed-e a biológia órákra, illetve a biológia tankönyvekre, egyéb oktatási anyagokra, szépirodalmi, képzőművészeti, stb. alkotásokra is. A „tartanak” ige alanya kérdéses, nem állapítható meg, hogy az intézmény saját alkalmazottjára,

vagy csak a külsős személyekre vonatkozik-e. A „köznevelési intézmény” vonatkozásában kérdés, hogy kiterjed-e az alapítványi-, egyházi-, vagy magánintézményekre is. A „szülő hozzájárulása nélkül” jogalkotói szempontból nem egyértelmű; nem világos, hogy az „igen” válaszok többsége esetén ki kell-e mondania a jogalkotónak a „magyar gyermekek szexuális nevelése kizárólag a szülők joga” elvet, és ennek érvényesülése érdekében megfelelő eljárási elemeket kell-e beiktatnia. Ezen túlmenően a „szülő” fogalma sem egyértelmű az elvált szülők, illetve a nem családban nevelkedő gyermekek esetében. Maga a „kiskorú” szó tartalma is kétséges, tekintettel arra, hogy a médiában több 18 év alatti életkori kategória ismert.

- [11] Kérte annak kimondását, hogy ellentétes a jogbiztonsággal az NVB azon gyakorlata, hogy az ülések jegyzőkönyvét csak hetekkel később hozza nyilvánosságra, ellehetetlenítve ezzel a jogorvoslati jogok teljeskörű gyakorlását.
- [12] Kérte továbbá, hogy a Kúria kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál az országos népszavazás megrendezhetőségéről szóló 438/2021. (VII.21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alaptörvényellenességének megállapítását, mert az csak az országos népszavazást engedi meg, a helyi szintű népszavazásra nem ad lehetőséget. Maga az országos népszavazás megengedhetősége is alaptörvény-ellenes, mivel annak megtartása csak a polgárok egészségének és potenciálisan az életük kockáztatásával lehetséges. Alaptörvényi jog gyakorlását érintő kérdésre egyébként sem terjed ki a Kormány Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói jogköre.
- [13] A III. rendű kérelmező és az IV. rendű kérelmező az I. rendű kérelmezővel azonos tartalmú felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.
- [14] Az V. rendű kérelmező részletesen kifejtett érveire figyelemmel vitatta a határozat jogszerűségét.
- [15] A VI. rendű kérelmező – a miniszterelnök egyes megnyilvánulásaira utalással – állította, hogy a kérdés az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveibe ütközik. A kezdeményező kinyilvánított szubjektív szándéka, hogy tömegtámogatást adjon a Kormány számára az Európai Unió kötelezettségzegési eljárásban való részvétele során. Megerősítő népszavazásra azonban ma már nincs jogszerű lehetőség.
- [16] Előadta, hogy az Nktv. 9. § a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény 11. § (1) bekezdésével módosított (12) bekezdése a nemi irányultságról szóló foglalkozásra vonatkozó szabályozást tartalmaz, vagyis a foglalkozás tárgya kifejezetten a nemi irányultság, akár heteroszexuális, akár homoszexuális lehet. A kérdésben szereplő „szexuális irányultságot bemutató foglalkozás” tárgya bármi lehet, amelynek során a szexuális irányultság megjelenik, azaz a köznevelés valamennyi olyan foglalkozására kiterjed, amelyen bármilyen, akár heteroszexuális irányultság előfordul. Ennek terjedelme fel sem mérhető, mivel a heteroszexuális irányultság bemutatása számos tantárgy szükségképpen része. A „nem” szavazatok többsége esetén az Nktv. rendelkezését úgy kellene módosítani, hogy annak tárgyi hatályát a nemi (szexuális) irányultságról „szóló” foglalkozáson túl kiterjessze bármilyen szexuális irányultságot, így a heteroszexualitást is bármilyen módon „bemutató” foglalkozásokra is. Ezt a következményt azonban magából a kérdésből a választópolgár nem ismerheti fel, megtevesztő, nem egyértelmű. A törvénymódosítás egyébként is nyilvánvalóan végrehajthatatlan lenne.
- [17] A kérdés megtevesztő, mert azt a látszatot kelti, mintha a szexuális irányultságokat bemutató foglalkozások megtartásához kiskorúak esetében jelenleg szülői hozzájárulásra lenne szükség. A kérdésből úgy tűnik a választópolgár számára, mintha annak tárgya a hagyományostól eltérő nemi identitás, vagy szexuális orientáció köznevelési intézményekben való bemutatása lenne, a kérdés azonban ténylegesen valamennyi szexuális irányultságra, így a heteroszexualitásra, a biszexualitásra és a homoszexualitásra is vonatkozik, a különböző nemi identitásokra (cisgender, vagy transzgender) viszont egyáltalán nem.
- [18] A kérdés azért is sérti a választópolgári egyértelműség követelményét, mert több alkérdést tartalmaz. Lehet olyan választópolgár, aki a hagyományostól eltérő szexuális irányultságok bemutatása tekintetében a szülői beleegyezést szükségesnek tartja, míg a heteroszexuális irányultság bemutatásához nem.

Az érdekelt észrevétele

- [19] Az érdekelt észrevételében kérte az V. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálat nélküli elutasítását, egyebekben az NVB határozatának helybenhagyását.
- [20] Előadta, hogy a választópolgárok a népszavazással a hatályos jogi szabályozás megváltoztatásáról dönthetnek, ami összhangban áll a jogintézmény rendeltetésével, megfelel a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek.

- [21] Álláspontja szerint a népszavazási kérdésből kétséget kizáróan kiolvasható, hogy az a kerettanterven alapuló tananyag keretein túlmutató szexuális irányultságokat bemutató foglalkozások szülői engedélyhez kötésére irányul. A választópolgárok számára kellően átlátható, hogy az milyen szabályozás megváltoztatására és hogyan irányul, továbbá ez egyértelműen meg is válaszolható.
- [22] Eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés jogalkotási kötelezettsége is egyértelmű, mert az „igen” szavazatok többsége esetén a hatályos szabályozást változatlanul kell hagyni, a „nem” szavazatok többsége esetén pedig az Nktv.-ben rögzíteni kell, hogy a 9. § (12) bekezdése szerinti, a nemi irányultságról szóló foglalkozás megtartása szülői engedélyhez kötött.
- [23] Kifejtette, hogy a népszavazási kérdés nem a kiskorúak szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges tájékozódáshoz való jogának korlátozására, hanem a köznevelési intézmény tájékoztatási kötelezettségének engedélyhez kötésére irányul. Ez nincs ellentétben az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésével, mert – a (2) bekezdésben rögzített nevelés megválasztásához való joggal együttesen értelmezve – jogalkotói mérlegelésbe tartozik az, hogy a gyermek nevelésének szempontjait megválasztó szülő engedélyétől függ a kiskorú részére a köznevelési intézményben adandó, a nemi irányultságot bemutató foglalkozás.
- [24] Ezzel ellentétes álláspont a Gyermekjogi Egyezményből és más nemzetközi jogi dokumentumból sem következik. Ezek ugyanis egyrészt deklarálják, hogy a gyermekeknek és a fiataloknak különleges védelemre van joguk azokkal a fizikai és morális veszélyekkel szemben, amelyeknek ki vannak téve, másrészt viszont hangsúlyozzák a szülők elsődleges jogait a gyermekük oktatásának, nevelésének megválasztására.
- [25] Megjegyezte, hogy a köznevelés és a közoktatás szabályainak kialakítása tagállami hatáskörbe tartozik. A „nem” szavazatok többségbe kerülése esetén fennálló jogalkotási kényszer nem vonná maga után Magyarország nemzetközi vagy uniós jogi kötelezettségeinek a sérelmét.

Az I. rendű, a III. rendű és a IV. rendű kérelmezők nyilatkozata

- [26] Az I. rendű, a III. rendű és a IV. rendű kérelmezők az érdekelt észrevételére tett nyilatkozatukban fenntartották a felülvizsgálati kérelmekben foglaltakat. Kiemelték, hogy a köznevelési intézmény általános kötelezettségének bármilyen engedéllyel feltételelessé szűkítése a tájékoztatáshoz való jog védelmi szintjének csökkenését eredményezné, amely a visszalépés tilalmába ütközik. Érvelésük szerint ahogy a tankötelezettséget sem írhatja felül a szülői engedély, úgy a gyermek egészséges felnőtte válásához szükséges ismeretek átadását sem korlátozhatja alkotmányosan a jogalkotó.
- [27] A nemzetközi szerződéses kötelezettség körében hangsúlyozták, nélkülözhetetlen a jogalkotó részéről annak biztosítása, hogy a szülő ne mint akadályozó tényező jelenjen meg gyermeke jogainak érvényesülésekor. Megjegyezték, a tagállami hatáskör nem jelentheti olyan oktatási rendszer létrehozását, amelyben a tudományos valóság nem kerülhet bemutatásra.
- [28] Megismételték, hogy a kérdés nem egyértelmű, a nemi identitás és a szexuális orientáció nem összekeverendő fogalmak.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] Az V. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmének elbírálására nincs lehetőség, míg a többi felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [30] Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ve. 224. § (3) bekezdés b) és c) pontja értelmében a bírósági felülvizsgálati kérelemnek egyebek mellett tartalmaznia kell a kérelem benyújtójának lakcímét (székhelyét), valamint a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját.
- [31] A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja kimondja, hogy a bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.
- [32] Az V. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelme nem tartalmazza a kérelmező lakcímét és személyi azonosítóját, ezen adatokat csak a felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően pótolta. Mivel ilyen esetben a bíróságnak mérlegelési lehetősége nincs, ezért az V. rendű kérelmező felülvizsgálati kérelmét a Kúria a Ve. 23. § (1) bekezdés d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

- [33] Az ügy érdemét illetően a Kúria a következőkre alapította döntését.
- [34] Az Nsztv. 11. § (1) bekezdése értelmében az NVB a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról dönt. Az NVB a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az Nsztv-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [35] Az Nsztv. szabályozásából következik, hogy amennyiben a kérdés megfelel az Alaptörvényben és az Nsztv-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek, akkor a kérdés hitelesítésének van helye, a megtagadási okokat jogértelmezéssel kibővíteni nem lehet.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban az NVB határozatának jogszerűségét vizsgálja, e körben a hitelesíteni kért kérdést azon az alapon értékeli, hogy az megfelel-e az alkotmányossági és a törvényes követelményeknek. Nem vizsgálhatja a kezdeményező feltehető szándékát, továbbá a kérdés ok- vagy célszerűségét sem, mivel ezek kívül esnek az Nsztv. által meghatározott kereteken.
- [37] A Kúria jelen felülvizsgálati eljárásának tárgya kizárólag az NVB 14/2021. számú határozata, azt önállóan, az érdekelt által hitelesíteni kért további kérdésektől függetlenül, a felülvizsgálati kérelmek mentén elemezte és értékelte.
- [38] Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése értelmében a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles.
- [39] A népszavazásra javasolt kérdéssel kapcsolatban az Nsztv. kétirányú követelményt támaszt. Egyfelől a kérdés legyen egyértelmű a választópolgárok számára (választópolgári egyértelműség), vagyis a kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy azt a választópolgárok kizárólag egyféleképpen értsék, világosan lássák át a kérdés lényegét, érdemét és jelentőségét, ez alapján tudatosan és átgondoltan adhassák le szavazataikat. Másfelől az Országgyűlésnek is egyértelműen tisztában kell lennie azzal, hogy érvényes és eredményes népszavazás esetén kell-e, és ha igen, milyen tartalmú jogszabályt alkotnia (jogalkotói egyértelműség), mivel a népszavazáson hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.
- [40] A Kúria szerint az NVB által hitelesített kérdés megfelel mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének.
- [41] A választópolgári egyértelműség vizsgálatánál abból kell kiindulni, hogy az átlagosan tájékozott állampolgár számára világos-e a kérdés, az kétséget nem hagyó tartalommal bír-e a szavak általánosan elfogadott, köznapis jelentése alapján. Nem elvárás a pontos jogi fogalmak alkalmazása, mert az átlagos választópolgár jellemzően nem ismeri az oktatással, neveléssel kapcsolatos valamennyi jogszabályt és intézményrendszert. A kérdésnek közérthetőnek kell lennie, előfordulhat, hogy éppen a jogi precizitás, a terminus technicusok alkalmazása bizonytalanítaná el a kérdés fő mondanivalójának megértését. A kérdés nem minősül nem egyértelműnek, csupán csak azért, mert egy-egy szónak lehetnek szinonimái némiképp eltérő tartalommal.
- [42] A népszavazásra javasolt kérdés lényegében arra vár választ, hogy szükséges-e a szülő hozzájárulása ahhoz, hogy az óvoda, az iskola és más hasonló intézmények a gyermekeknek szexuális irányultságokat bemutató külön foglalkozást tartsanak. A kérdés értelemszerűen nem a NAT, az Nktv., vagy a pedagógiai programok által lefedett körre vonatkozik, mivel az átlagpolgár józan ésszel nem gondol arra, hogy a hagyományos biológia tanóra, irodalom óra, vagy az egyes képzőművészeti alkotásokat bemutató foglalkozások megtartásával kapcsolatban vetődne fel a szülő beleegyezésének megkövetelése.
- [43] A választópolgár számára – a kérdést alkotó egyes szavak pontos szakismerete nélkül is – egyértelmű; akarja-e, hogy az óvoda, az iskola falain belül, a pedagógiai programban nem szereplő, speciális szexuális irányultságokról adjanak felvilágosítást szülői beleegyezés nélkül.
- [44] Az általános alany alkalmazása a kérdést egyszerűsíti és általánosítja, nem okoz értelmezési nehézséget.
- [45] Maga a szülői hozzájárulás gyakorlata is ismert és világos a választók előtt, azt nem a pedagógiai program szerinti kötelező tanórákon, foglalkozáson való részvételhez követeli meg az intézmény. Egyedülálló, vagy külön élő szülők esetében a hozzájárulás mikéntje szabályozott, a kérdés nem vonja ezt kétségbe.
- [46] Önmagában az, hogy a médiajog a kiskorúakat életkor szerint további különböző kategóriákba sorolja, nem változtat azon, hogy az átlagpolgár kit tekint kiskorúnak a köznevelési intézményekkel összefüggésben.
- [47] A kérdés egy egyszerű mondat, nem tagolódik alkérdésekre. Pontosan annyira egyértelmű és világos, hogy annak tartalma felől az átlagpolgárnak ne támadjanak kétségei, arra tudatosan és megfontoltan egyértelmű „igen” vagy „nemmel” tud válaszolni.

- [48] A feltett kérdés a jogalkotó számára is egyértelmű, érvényes és eredményes népszavazás esetén pontosan tudja, hogy van-e jogalkotói kötelezettsége, és ha igen, milyen. A jogalkotó ugyanis tisztában van a feltett kérdés jogi természetével, pontosan be tudja helyettesíteni az egyes köznyelvi szavakat a jogrendszer megfelelő elemével. Amennyiben az „igen” szavazatok kerülnek többségbe, akkor nem kell a hatályos szabályokon változtatni, vagyis a szexuális irányultságokról szóló külön foglalkozások szülői engedély nélkül megtarthatók. Ha viszont a „nem” szavazatok lesznek többségben, akkor az jogalkotási kötelezettséggel jár; ki kell mondani, hogy a nemi irányultságról szóló foglalkozás csak szülői beleegyezés után tartható meg. A jogalkotó feladata, hogy az alkotmányos követelményekre tekintettel a jogszabályok koherenciáját is fenntartva megfelelően szabályozza a hatályos rendelkezéseket.
- [49] A népszavazás hitelesítésének nem akadálya, hogy a kérdés olyan társadalmi viszonyra vonatkozik, amely már jogilag szabályozott. Megerősítő népszavazásról akkor lenne szó, ha a hatályos jogszabályhoz érvényes és eredményes népszavazás esetén sem lehetne hozzányúlni, annak eredménye semmilyen kötelezettséget nem róna az Országgyűlésre. Jelen esetben azonban a „nem” szavazatok többsége esetén a jelenlegi szabályozáshoz képest szigorúbb jogalkotásra lenne köteles az Országgyűlés. Ezért a kérdés nincs ellentétben a népszavazás Alaptörvényben meghatározott céljával, és nem sérti a jóhiszemű, rendeltetésszerű joggyakorlás elvét sem.
- [50] A Nktv. 9. § (12) bekezdése szerint a tanulók részére a szexuális kultúráról, a nemi életről, a nemi irányultságról, valamint a szexuális fejlődésről szóló foglalkozás megtartása során különösen figyelemmel kell lenni az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra. E foglalkozások nem irányulhatnak a születési nemnek megfelelő önzonosságtól való eltérés, a nem megváltoztatása, valamint a homoszexualitás népszerűsítésére.
- [51] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése értelmében minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy a szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést. A (3) bekezdés értelmében a szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.
- [52] Az Nktv. 3. § (1) bekezdése szerint a köznevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak. A (2) bekezdés kimondja, hogy a köznevelésben a nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, törvényes képviselői megosztják a köznevelési intézményekkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.
- [53] A gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való joga nem korlátlan és arról sincs szó, hogy ő maga határozhatná meg azt, hogy mi szolgálja a fejlődését és mi nem. A gyermek még nem képes átlátni a saját érdekét, ezért a gyermeket megillető jog elsősorban a szülő kötelezettségeként jelenik meg. Az állam feladata, hogy a gyermek érdekének megfelelő intézményrendszert alakítson ki és működtessen, a szülőt segítse kötelezettsége teljesítésében. Az Nktv. 3. § (2) bekezdésében meghatározott feladatmegosztást sem az Alaptörvény, sem az Nktv. nem részletezi, annak konkrét szabályozása a jogalkotó hatáskörébe tartozik. A társadalmi változások, a választópolgárok igénye jogalkotást, törvénymódosítást kényszeríthet ki, ennek szükségességére vagy szükségtelenségére vonatkozik az érdekelt által javasolt kérdés.
- [54] A fentiek szerint a kérdés az Alaptörvénybe nem ütközik. Abból még nagyon áttételesen sem következik sem az „igen” válaszok, sem a „nem” válaszok esetében olyan jogalkotási kötelezettség, amely szerint az Országgyűlésnek korlátoznia kellene a kérelmezők által felhívott, az Alaptörvényben meghatározott alapjogokat, vagy az eddigiektől eltérő tartalommal kellene megtölteni a szülő kötelezettségét.
- [55] A népszavazási kérdés nem irányul sem a tanuláshoz való jog, sem a tanítási szabadság korlátozására. Pusztán arról van szó, hogy a gyermekeknek meghatározott szexuális tartalmak oktatási, nevelési intézmény falain belüli szervezett bemutatásához kelljen-e szülői engedély, vagy sem. A fiatalok könnyen befolyásolhatók, különösen hatással lehet fejlődésükre az óvodai, iskolai kereteken belül, kifejezetten a nekik szervezett külön foglalkozásokon átadott információ. A szülő az Alaptörvényben és az Nktv.-ben meghatározott kötelezettségét csak akkor tudja teljesíteni, ha fontos jogosítványokkal rendelkezik. A feltett kérdés arra keresi a választ, hogy kapjon-e a szülő jogosultságot annak eldöntésére, hogy a kiskorú gyermeke egészséges fejlődése érdekében áll-e az egyes szexuális irányultságok intézményen belüli szervezett megjelenítése.
- [56] Az egyenlő bánásmód követelményének sérelme ugyancsak nem merül fel. A szülő az, aki képes eldönteni, hogy a gyermeke egészséges fejlődéséhez mely nemi irányultságról való tájékoztatás járul hozzá és melyik nem. A szülői hozzájárulás megkövetelése összhangban áll a szülő Alaptörvény XVI. cikk (2) és (3) bekezdésében szabályozott jogaival, kötelezettségeivel.

- [57] A kérdés a Kúria szerint nemzetközi szerződéses kötelezettségbe sem ütközik. A gyermek mindenképp felett álló érdekét lényegében az Alaptörvény és az Nktv. is rögzíti. Éppen a gyermek védelme, egészséges fejlődése, a róla való gondoskodás miatt szükséges lehet, hogy bizonyos információk befogadásáról ne maga, hanem az érdekét szem előtt tartó szülője döntsön. Ez nem áll ellentétben a Gyermekjogi Egyezmény rendelkezéseivel.
- [58] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLl. törvény 25. § (1) bekezdése értelmében a bíró abban az esetben kezdeményezi az Alkotmánybíróságnál a jogszabály, vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli. A felülvizsgálati eljárásban a Kúria alapvetően azt vizsgálta, hogy a népszavazási kezdeményezéshez kötődő kérdés hitelesíthető-e. Ennek során a Rendeletet alkalmazni nem kellett, a Rendelet a kérdés hitelesítését nem szabályozza, ezért a Kúria mellőzte az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését.
- [59] A Kúria végül rámutat arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban az NVB támadott határozatának jogszerűségéről kellett állást foglalnia. Az NVB jegyzőkönyvezési gyakorlata e körön kívül esik, így ezt a kérdést a Kúria nem vizsgálhatta. Ugyanakkor megjegyzi, hogy a II. rendű kérelmező a jogorvoslati jogát – az NVB üléséről felvett jegyzőkönyv hiányában is – gyakorolhatta, különös figyelemmel a határozatban foglalt indokolásra.
- [60] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria az NVB határozatát az Nsztv. 30. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [61] A választópolgári egyértelműség vizsgálatánál abból kell kiindulni, hogy az átlagosan tájékozott állampolgár számára világos-e a kérdés a szavak általánosan elfogadott, köznapi jelentése alapján.
- [62] A jogalkotó számára a kérdés akkor egyértelmű, ha érvényes és eredményes népszavazás esetén pontosan tudja, hogy van-e jogalkotói kötelezettsége, és ha igen, milyen.

Záró rész

- [63] A sikertelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmezőket a Kúria személyenként kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerinti eljárási illeték megfizetésére. A VI. rendű kérelmező személyes illetékmentességére figyelemmel a részére eső eljárási illetéket az állam viseli. Az V. rendű kérelmező tekintetében az eljárás az Itv. 57. § (1) bekezdés a) pontja szerint illetékmentes, ezért vonatkozásában eljárási illeték viseléséről rendelkezni nem kellett.
- [64] A Kúria végzése ellen az Nsztv. 30. § (1) bekezdése alapján további jogorvoslatnak nincs helye.
- [65] A Kúria jelen határozatát az Nsztv. 30. § (3) bekezdése szerint a Magyar Közlönyben nyolc napon belül, a Kúria honlapján a határozat meghozatala napján közzéteszi.

Budapest, 2021. november 11.

Dr. Kalas Tibor s. k. a tanács elnöke, Dr. Vítál-Eigner Beáta s. k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s. k. bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1795/2021. (XI. 15.) Korm. határozata a Szentpéterfai Horvát–Magyar Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola felújítását érintő többletforrás biztosításáról

A Kormány – összhangban az egyes köznevelési fejlesztések támogatásáról szóló 1708/2020. (X. 30.) Korm. határozatban (a továbbiakban: Korm. határozat) foglaltakkal –

1. egyetért a Szentpéterfai Horvát–Magyar Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskolával kapcsolatos beruházás (a továbbiakban: beruházás) további támogatásával;
2. egyetért azzal, hogy a beruházás tekintetében az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 95. § (5) bekezdése alapján az Ávr. 95. § (3) bekezdését nem kell alkalmazni;
3. felhívja a pénzügyminisztert, hogy – az emberi erőforrások minisztere bevonásával – a beruházás érdekében gondoskodjon 273 378 009 forint többletforrás biztosításáról a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 1. melléklet, XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Gazdaság újraindítását szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 6. Köznevelési intézmények felújítása, beruházása jogcímcsoport javára;

Felelős: pénzügyminiszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: azonnal

4. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy a beruházás megvalósítása érdekében a Korm. határozat 3. pontja alapján létesített támogatási jogviszony módosítása keretében gondoskodjon mindösszesen 273 241 388 forint többletforrás biztosításáról.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: a forrás rendelkezésre állását követő 30 napon belül

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

A Kormány 1796/2021. (XI. 15.) Korm. határozata a Szent István Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola épületének felújításáról és bővítéséről

A Kormány az iskolai énektanulás kultúrájának megerősítése és a korszerű képzési körülmények teljes körű biztosítása érdekében egyes állami és egyházi köznevelési intézmények fejlesztéséről szóló 1635/2018. (XII. 5.) Korm. határozatban foglaltak végrehajtása érdekében

1. egyetért a Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola épülete felújításának és bővítésének (a továbbiakban: Beruházás) az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény 4. § (7) bekezdés a) pontja és (8) bekezdése szerinti kormányzati magasépítési beruházásként történő megvalósításával az ingatlan-nyilvántartás szerinti Budapest belterület 32205/1 helyrajzi számú ingatlanon;
2. egyetért azzal, hogy a Beruházás keretében létrejövő vagyonelemek a Közép-Pesti Tankerületi Központ vagyonkezelésébe kerüljenek;
3. a Beruházás megvalósítása érdekében a Beruházási Ügynökség által vállalható kötelezettségek felső korlátjáról szóló 1776/2018. (XII. 21.) Korm. határozat 1. pontja szerinti kötelezettségvállalási keret terhére a Beruházási Ügynökség által vállalható kötelezettség összegét 3 241 551 556 forintban határozza meg;
4. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva, a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 1. melléklet XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet, 3. Gazdaság-újraindítási Alap – Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások cím, 1. Egyedi magasépítési beruházások alcímet a 64. Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium felújításának és bővítésének megvalósítása jogcímcsoporttal egészíti ki;

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

5. felhívja a pénzügyminisztert, hogy a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter kezdeményezése alapján a Beruházási Alap terhére gondoskodjon a 3. pont szerinti összeg ütemezett rendelkezésre állásáról az adott évi központi költségvetés kiemelt kormányzati magasépítési beruházásokat finanszírozó fejezetében.

Felelős: pénzügyminiszter

nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter

Határidő: a felmerülés ütemében

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.